

## Nieuwsbrief GZR Updates - Nummer 10, 2016

Nummer 10, 2016

*Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.*

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2016:1669](#) 26-04-2016

HVP Zorg/CZ Zorgkantoor

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:823](#) 05-04-2016

SBOH/arts

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:105](#) 19-01-2016

werknemer/Brijder Verslavingszorg

#### Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2016:1506](#) 26-04-2016

verpleegkundige/Mediant

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:3155](#) 26-04-2016

Rijndam Revalidatiecentrum/werkneemster

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:1803](#) 31-03-2016

werkneemster/Zorggroep Almere

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:1555](#) 04-03-2016

Eisers/VGZ

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:9660](#) 23-12-2015

werkneemster/Diakonessenhuis

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2015:7335](#) 15-10-2015

Woonvisie/werkneemster

## Tuchtcolleges

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven,](#)  
[ECLI:NL:TGZREIN:2016:37](#) 02-05-2016

X/Y

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam,](#)  
[ECLI:NL:TGZRAMS:2016:25](#) 26-04-2016

X/Y

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg 's-Gravenhage,](#)  
[ECLI:NL:TGZRSGR:2016:45](#) 26-04-2016

X/Y

[Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, ECLI:NL:TGZCTG:2016:8](#) 12-  
01-2016

X/Y

## Uitspraken zonder ECLI

[Rechtbank Midden-Nederland](#) 05-04-2016

Bedrijfsleider/Lievegoed

*Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI*

[Rechtbank Midden-Nederland](#) 30-03-2016

Begeleider/Lievegoed

*Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI*

## Annotatie

[Medisch \(zinloos\) handelen, soms een duivels dilemma voor betrokkenen.](#)

mr. C. Velink

## RECHTSPRAAK

**X/Y**

***In de onderhavige zaak gaat het om een verwijt tegen een huisarts (HAP-arts) die had nagelaten behoorlijk onderzoek te doen bij een patiënte die bekend was met diabetes mellitus en die sinds 24 uren aanhoudend braakte. Hierdoor is tijdige verwijzing naar het ziekenhuis uitgebleven. De klacht is gegrond: de arts heeft nauwelijks onderzoek gedaan, te weinig vastgelegd in het medisch dossier en een onverantwoord risico genomen door de klachten van patiënte aan een buikgriep toe te schrijven en haar met zetpillen naar huis te sturen. Volgt doorhaling en schorsing bij wijze van voorlopige voorziening van de inschrijving.***

In deze zaak is klagster de echtgenote van F, geboren in 1958 en overleden op 6 april 2015 op 56-jarige leeftijd (patiënte). Patiënte heeft op donderdag 2 april 2015 het spreekuur van de eigen huisarts bezocht. De huisarts heeft onder meer het volgende in het EMD (elektronisch medisch dossier) vastgelegd: 'S: spierkrampen, vreselijke dorst, veel drinken, veel plassen, moe. Op de glucosemeter buurvrouw vorige week 31 gemeten. O: snelle pols (90), RR 165/85. ECG: gda. Rhagaden. E: hyperglycaemie. P. morgen lab in G, als normale nierfunctie dan start met metformine. (...)' Op 3 april 2015 heeft bij patiënte bloedonderzoek plaatsgevonden, waaruit een goede nierfunctie bleek. De huisarts heeft toen metformine voorgeschreven en de volgende dag is patiënte met deze medicatie gestart. Op Eerste Paasdag, zondag 5 april 2015, is om 09.19 uur namens patiënte gebeld met de huisartsenpost (HAP) met klachten over overgeven. Deze zijn geduid als mogelijke bijwerkingen van metformine. Geadviseerd is om daarmee te stoppen en na Pasen naar de eigen huisarts te gaan. Op 5 april 2015 om 12.57 uur is opnieuw naar de HAP gebeld, waarna rond 13.30 uur een consult bij verweerder heeft plaatsgevonden. Verweerder had geen informatie over patiënte uit het centrale patiënten informatiesysteem. Aan verweerder is verteld dat patiënte sinds 4 april 2015 metformine gebruikte omdat haar bloedsuiker te hoog was (15,1 mmol/l nuchter), dat een week eerder een glucose van 31 was gemeten en dat patiënte al 24 uur onophoudelijk braakte. Verweerder heeft

de buik van patiënte onderzocht terwijl zij op de onderzoekstafel lag. Een glucosewaarde is niet bepaald. Evenmin is de bloeddruk gemeten of temperatuur opgenomen. Verweerder heeft van dit consult genoteerd: 'Subjectief: Overgeven sinds gisteren, ook dunne def. Zsnds gisteren maag al van streek sinds januri omeprazol (...) en panta prazol helpt niets (...) Objectief: Buik: epigastrio gevoelig Sigmoid en Ceacum niet sporadisch peristaltiek. Evaluatie: Maagfunctie stoornis Plan: Domperidon zetpillen. (...) Geen nazorg'.

In overleg met een andere HAP-arts heeft de apotheek aan patiënte Primperan zetpillen meegegeven omdat Domperidon niet meer in de handel was. Op 5 april 2015 om 17.33 uur is weer de HAP gebeld, thans ook met klachten over ademhalingsmoeilijkheden bij patiënte, waarna een visite is ingepland. Om 18.40 uur is een (andere) HAP-arts bij patiënte thuis gekomen. Deze trof een matig aanspreekbare patiënte aan, heeft haar laten opnemen en heeft een ambulance besteld. Door diverse omstandigheden (onder meer grote drukte) is de ambulance pas om 20.30 uur bij patiënte aangekomen. Patiënte is vervolgens om 21.24 uur op de SEH van het ziekenhuis gearriveerd, waarna patiënte, die zeer ziek en uitgedroogd bleek te zijn, is overgeplaatst naar de Intensive Care (IC). In de loop van de nacht is patiënte overleden onder verdenking van een hypovolemische shock op basis van zeer ernstige dehydratie bij hyperglycaemische hyperosmolaire non-ketotische ontregeling.

Klaagster verwijt verweerder dat hij heeft nagelaten patiënte behoorlijk te onderzoeken bij het consult op Eerste Paasdag 5 april 2015 om 13.30 uur, waardoor een tijdige verwijzing naar het ziekenhuis is uitgebleven, met als gevolg het overlijden van patiënte in de daaropvolgende nacht.

Het tuchtcollege overweegt als volgt.

Vaststaat dat verweerder bij het consult wist dat patiënte bekend was met diabetes mellitus en dat zij sinds 24 uren aanhoudend braakte. Ondanks al de signalen dat patiënte er beroerd aan toe was, heeft verweerder de klachten van patiënte louter toegeschreven aan een maag-/buikprobleem, zonder overigens – behoudens het onderzoeken van de buik – enig nader onderzoek te verrichten. Glucosemeting is achterwege gebleven, evenals het opnemen van bloeddruk of temperatuur. Aldus heeft verweerder ernstig verwijtbaar gehandeld. Hij heeft nagelaten een grondige anamnese af te nemen (dit was bij gebreke van een medisch dossier extra belangrijk), hij heeft het voor de hand liggende onderzoek, zoals het meten van de bloeddruk en een eenvoudige glucosemeting, achterwege gelaten en heeft nauwelijks iets vastgelegd in het medisch (waarnemings)dossier. Het grootste verwijt betreft echter dat hij zich niet heeft gerealiseerd dat een patiënte die al 24 uur non-stop braakte ernstige uitdrogingsverschijnselen zou kunnen krijgen, hetgeen in combinatie met diabetes levensgevaarlijk zou (kunnen) zijn en tot onmiddellijke ziekenhuisopname diende te leiden

(NHG richtlijn Diabetes mellitus type 2 Mo1, oktober 2013). Niets van dat alles heeft echter plaatsgevonden. Verweerder heeft naast het maagprobleem geen andere diagnose overwogen. Verweerder heeft aldus een onverantwoord risico genomen, juist omdat een verkeerde risico-inschatting bij deze diabetes-patiënte verstrekken gevolgen kon hebben. Verweerder heeft kortom slordig en ontoereikend gefunctioneerd en heeft er geen blijk van gegeven te beschikken over het van een (huis)arts te vergen kritisch vermogen tot reflectie op zijn doen en handelen. Verweerder heeft ter zitting expliciet kenbaar gemaakt protocollen weinig zinvol te achten – de voormelde NHG-richtlijn heeft hij naar het oordeel van het college ten onrechte niet gevolgd –, terwijl zijn gebrekkige verslaglegging erop wijst dat een toetsbare opstelling niet op de voorgrond staat. Dit baart het college grote zorgen, zeker nu een dergelijke houding van een arts fatale gevolgen kan hebben.

Het tuchtcollege verklaart de klacht gegrond. Het handelen van verweerder acht het college dusdanig ernstig, dat verweerder niet meer de mogelijkheid moet krijgen om als arts te werken. Zijn kennis en kunde schieten ten enenmale tekort, terwijl het college niet meer het vertrouwen heeft dat verweerder deze vóór zijn op handen zijnde pensionering – verweerder is geboren in 1951 – in voldoende mate zal weten te verwerven. Hierbij weegt ook mee dat verweerder in deze zaak geen inzicht heeft getoond in zijn ontoereikende functioneren en de oorzaak daarvan. Dit was nota bene al eerder geconstateerd door het Regionaal Tuchtcollege Den Haag in zijn (inmiddels onherroepelijke) uitspraak van 27 januari 2015 (kenmerk 2014-121), een paar maanden voordat de onderhavige kwestie zich afspeelde. Kennelijk heeft deze uitspraak evenmin tot enig inzicht en verbetering geleid. Kort voor de onderhavige kwestie heeft verweerder bovendien op de HAP onder toezicht gestaan, ook dit heeft kennelijk niet tot enig inzicht en verbetering geleid. Het college acht het, gelet op voormeld kennelijk niet te corrigeren patroon van onvolkomenheden, niet langer verantwoord dat verweerder, die de praktijkvoering in augustus 2015 heeft beëindigd maar wel actief is gebleven als waarnemend huisarts, nog werkzaamheden verricht als (waarnemend) huisarts. Het college haalt de inschrijving van verweerder in het BIG-register door en schorst bij wijze van voorlopige voorziening (ingevolge art. 48 lid 8 Wet BIG) de inschrijving van verweerder in het BIG-register.

*mr. M.F. Mooibroek*

---

**Instantie:** Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg 's-Gravenhage

**Datum uitspraak:** 26-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:TGZRSGR:2016:45

**Zaaknummer:** 2015-238

**Advocaten:** D.M. Pot en I.M.I. Apperloo

**Wetsartikelen:** 47 Wet BIG en 48 lid 8 Wet BIG

## ANNOTATIE

**Medisch (zinloos) handelen, soms een duivels dilemma voor betrokkenen.****mr. C. Velink****De casus**

In de zaak die leidde tot de uitspraak van het CTG van 12 januari 2016 klaagde de echtgenoot van de inmiddels overleden patiënte de anesthesioloog/intensivist aan van de IC waar de patiënte opgenomen was geweest. De patiënte was in september 2007 opgenomen in verband met een gecompliceerd postoperatief verloop na een operatie aan de aortaklep. Zij lag aan de beademing. In september 2007 meende de behandelaar van de patiënte dat zij niet meer zou komen te herstellen en dat het een kwestie van tijd was wanneer zij kwam te overlijden. De behandelaar vond het medisch zinloos om de behandeling te continueren. Klager kon zich daar echter niet in vinden en besloten werd tot een second opinion waarbij nog een keer diagnostiek verricht werd. Na meerdere MDO's en aangepast beleid werd eind oktober 2007 in het MDO besloten patiënte niet meer te beademen. De aangeklaagde anesthesioloog besprak dit met klager. In verband met hevige protesten van klager werd de beslissing niet uitgevoerd en is patiënte een paar dagen later, op verzoek van klager, overgeplaatst naar de IC van een ander ziekenhuis waar zij overleed. Volgens klager had de anesthesioloog een medische fout gemaakt en had hij het leven van de patiënte willen beëindigen.

Het RTG oordeelde dat een arts niet de verplichting heeft om door te gaan met behandelen als hij op goede gronden en na zorgvuldige afweging van mening is dat handelen medisch zinloos is. Volgens het RTG was het gezamenlijke oordeel van alle betrokken behandelaars op zorgvuldige wijze tot stand gekomen en zorgvuldig vastgelegd. Ook achtte het RTG het van zorgvuldigheid getuigen dat het beleid niet was ingezet alvorens met klager te spreken. Het CTG ging in dit oordeel naar mijn mening volledig terecht mee en wees het beroep van klager af.

**Positieve wilsverklaringen – behandelgebod**

De uitspraak van het CTG kan worden gezien in het licht van de zogenoemde positieve

wilsverklaringen. In een positieve (schriftelijke) wilsverklaring verzoekt de patiënt de arts om bepaalde handelingen uit te voeren of om een behandeling in te stellen of voort te zetten (zie ook 'Arts en schriftelijke wilsverklaringen' van de KNMG, 2002, versie 3.0). De vraag rijst of de arts te allen tijde een dergelijk verzoek van de patiënt, of in dit geval van de vertegenwoordiger van de patiënt, dient te volgen. Het antwoord luidt ontkennend. Sterker nog, er zijn situaties denkbaar waarin de arts een dergelijke wilsverklaring of een verzoek tot een handeling zelfs moet negeren.

Een arts behoort te handelen als goed hulpverlener, in overeenstemming met de voor hem geldende professionele standaard (art. 7:453 BW). Op grond van artikel 7:453 BW heeft de patiënt een op de geneeskundige behandelingsovereenkomst gegronde aanspraak op goed hulpverlenerschap gekregen, maar tegelijkertijd geeft dit de hulpverlener een afweermogelijkheid tegen de wensen en verlangens van patiënten die met de professionele standaard niet zijn te verenigen. De ruimte als individuele arts om zelf te beslissen over de behandeling is dus niet ongeclausuleerd maar wordt bepaald door de voor hem geldende professionele standaard. Uit de jurisprudentie volgt dat een arts de professionele standaard niet los mag laten, ook niet als er sprake is van druk aan de kant van de patiënt. Zelfs als de patiënt toestemming geeft, kan een afwijking van de medisch-professionele standaard niet worden gerechtvaardigd (vgl. HR 14 april 1950, *NJ* 1951/17, m.nt. Ph.A.N. Houwing).

Iets genuanceerder ligt het met een medisch zinloze behandeling. Van medisch zinloos handelen kan sprake zijn indien het handelen niet bijdraagt aan een verbetering van de medische toestand van de patiënt. De vraag óf er sprake is van medisch zinloos handelen is voorbehouden aan de arts (vgl. Rechtbank Den Bosch 29 maart 2011, ECLI:NL:RBSHE:2011:BP9894). In de rechtspraak is aanvaard dat artsen niet verplicht kunnen worden over te gaan tot medische behandelingen die geen medisch zinvol doel meer dienen (HR 28 april 1989, *TvGr* 1989, nr. 51 en Rechtbank Utrecht, 12 oktober 1999, ECLI:NL:RBUTR:1999:AA3827). Zolang een medisch zinloze behandeling niet in strijd komt met de professionele standaard, kan een arts besluiten deze behandeling – veelal op verzoek van de vertegenwoordiger van de patiënt – te geven.

In alle gevallen geldt dat de arts de patiënt of de vertegenwoordiger steeds goed moet informeren en met hem of haar moet overleggen. Dit klemmt temeer nu het vaak om ingrijpende beslissingen gaat en de acceptatie van een ernstige ziekte of zelfs overlijden meestal niet parallel loopt aan die beslissing.

### **Negatieve wilsverklaringen – behandelverbod**

De tegenhanger van de positieve wilsverklaring of het behandelgebod is de negatieve

wilsverklaring of het behandelverbod. Een bekend voorbeeld van een negatieve wilsverklaring is de 'niet-reanimeerpenning', waarover veel te doen is (geweest). Zolang de patiënt aanspreekbaar is en in staat wordt geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, brengt een negatieve wilsuiting weinig problemen met zich. De arts kan de patiënt in dat geval informeren en met hem of haar overleggen. Artikel 7:450 lid 1 BW geldt dan onverkort: zonder toestemming geen behandeling.

Lastiger wordt het als de patiënt wilsonbekwaam is; de patiënt wordt bijvoorbeeld binnengebracht op de SEH en is niet aanspreekbaar. Als op dat moment duidelijk wordt dat er sprake is van een schriftelijke negatieve wilsverklaring zal de primaire reflex moeten zijn dat er ook niet behandeld wordt. De reflex van een arts is over het algemeen echter tegenovergesteld: een arts wil behandelen.

Uitgangspunt is echter dat een negatieve wilsverklaring in beginsel moet worden opgevolgd. Alleen als er *objectief gezien* gegronde redenen zijn om te twijfelen, kan de hulpverlener de wilsverklaring aanvankelijk terzijde schuiven en zal hij onderzoek moeten doen naar de verklaring en betekenis daarvan (art. 7:450 lid 3 BW). Een gegronde reden is bijvoorbeeld aanwezig als de arts twijfelt aan de echtheid van de verklaring of aan de geldigheid ervan. In een uitspraak van het RTG Amsterdam van 7 maart 2006, welke uitspraak grotendeels is bekrachtigd door het CTG op 19 april 2007 (*Stcrt.* 2007, nr. 79, p. 20), was bijvoorbeeld bekend dat de patiënt met veel familieleden een verstoorde relatie had en was er naast een behandelverbod een volmacht welke volmacht deels was doorgehaald en waarin met Tipp-Ex belangrijke wijzigingen waren aangebracht. Het RTG oordeelde dat in deze situatie de hulpverlener de behandelverklaring aan een nader onderzoek behoorde te onderwerpen alvorens een onomkeerbare beslissing over de behandeling van patiënt te nemen. Een ander voorbeeld is de situatie waarin de verklaring al enige jaren oud is en er medische ontwikkelingen zijn die de opsteller van de verklaring niet had kunnen voorzien maar die wel kunnen bewerkstelligen dat de patiënt door toepassing van die ontwikkelingen nog jaren in een aanvaardbare conditie zou kunnen voortleven (vgl. Kamerbrief van 21 september 2010, *Kamerstukken II*, 2009/10, 29835, 57).

In een spoedsituatie is echter geen ruimte voor een onderzoek naar de echtheid, interpretatie of geldigheid van een verklaring. De arts zal zich dan al snel in een spagaat voelen en behandeling ligt in zo'n geval op de loer. In een recent 'ethisch dilemma' in Medisch Contact merkt Van Dijk mijns inziens terecht op dat het niet mogelijk is een eenduidige richtlijn te geven voor de juiste handelwijze in een dergelijke spoedsituatie. Veel zal afhangen van de specifieke situatie. In het geval van een niet-reanimeerpenning is vooral de oorzaak van de circulatiestilstand van belang. Als voorbeeld noemt Van Dijk een verstikking in een restaurant waardoor er sprake is van circulatiestilstand. Het ligt niet voor de hand een arts tuchtrechtelijk

te veroordelen als er in zo'n situatie toch wordt gereanimeerd, ondanks een niet-reanimeerpenning (*Medisch Contact* 11 februari 2016, nr. 6, p. 53).

Overigens rijst de vraag of er in dit verband ook niet een grote verantwoordelijkheid ligt bij directe familie en/of de huisarts, die over het algemeen op de hoogte zijn van het bestaan van een behandelverbod. Het zou wenselijk zijn dat patiënten met een behandelverbod überhaupt niet worden ingestuurd naar het ziekenhuis. Dit voorkomt dat de arts een lastige afweging moet maken en discussie achteraf.

### **Vertegenwoordigers**

Nog ingewikkelder wordt het als de patiënt wilsonbekwaam is en de naasten van de patiënt verschillend denken over de juiste handelwijze of zich niet kunnen vinden in het behandelplan van de arts. Als arts doe je het dan al snel verkeerd.

In artikel 7:465 BW is bepaald dat de arts ten aanzien van wilsonbekwame meerderjarige patiënten zijn verplichtingen nakomt tegenover de vertegenwoordiger van de patiënt. Hetzelfde artikel geeft ook een rangorde voor de vraag wie als vertegenwoordiger kan optreden. Bij onenigheid tussen familieleden op één niveau kan de arts bepalen wie wordt aangewezen als vertegenwoordiger. Hij zal daarbij doorgaans de keuze laten vallen op degene die naar zijn mening de belangen van de patiënt het beste kan behartigen. Wie het beste de belangen van de patiënt kan behartigen zal uiteraard afhangen van de omstandigheden. Mede bepalend kunnen bijvoorbeeld zijn de uitlatingen van de patiënt, de frequentie van bezoek aan en contact met de patiënt en de voorgeschiedenis van de patiënt. De arts doet er in ieder geval verstandig aan de keuze en de motieven voor het bepalen van de vertegenwoordiger te noteren in het dossier (zie ook KNMG richtlijn 'Voor hulpverleners over informatie en toestemming bij een meerderjarige wilsonbekwame patiënt', 2004).

Als duidelijk is wie de vertegenwoordiger is, is de arts in beginsel gehouden de vertegenwoordiger te volgen. Dit is pas anders als het handelen van de arts in strijd komt met het goed hulpverlenerschap (zie art. 7:465 lid 4 BW). Hoewel de vertegenwoordiger gehouden is te handelen als 'een goed vertegenwoordiger' (art. 7:465 lid 5 BW) kunnen ideeën over de juiste behandeling uiteenlopen. De arts heeft in dat geval de doorslaggevende stem, mits deze in overeenstemming is met de professionele standaard. Zo oordeelde het CTG in 2011 dat de arts in kwestie in de gegeven omstandigheden met een beroep op het goed hulpverlenerschap gerechtigd – en mogelijk zelfs gehouden – was om de uitdrukkelijke wens van de vertegenwoordigers van de patiënt *niet* te volgen. In die zaak betrof het een 19-jarige patiënte met een multipel orgaanfalen op basis van een meningokokken sepsis. Duidelijk was dat het moeilijk bleek om patiënte van de beademing te ontnemen. In het MDO werd besloten dat er

een indicatie was voor een tracheotomie hetgeen ook meerdere keren werd besproken met de ouders. Patiënte was inmiddels zeer oncomfortabel vanwege kokhalzen door continue prikkeling van de endotracheale tube in combinatie met een gestoorde slikreflex. De ouders stemden echter niet in met de tracheotomie. De arts besloot vervolgens toch een tracheostoma aan te brengen omdat hij de noodzaak van de behandeling uitgebreid met de familie had besproken, bij niet-ingrijpen de patiënte een essentiële behandeling zou worden onthouden en dit tevens in strijd was met de geldende protocollen. Het RTG wees de klachten van de ouders dan ook af en het CTG verwierp het beroep (CTG 26 juni 2012, ECLI:NL:CTG:2012:YG2165).

**Tot slot**

Een arts heeft bij de behandeling van de patiënt veelal niet alleen te maken met de patiënt maar ook met zijn of haar familie. Het is daarbij soms manoeuvreren tussen de wens van de patiënt en/of de familie en de verplichting voor de arts om te handelen conform de professionele standaard. Communicatie tussen arts en patiënt resp. vertegenwoordiger van de patiënt is daarbij echter het sleutelwoord en kan een gegronde klacht voorkomen.

## RECHTSPRAAK

**X/Y**

***Klager was bij verweerster onder behandeling voor (o.a.) drankmisbruik. Verweerster heeft klager tijdens een consult een blaastest laten doen, die volgens verweerster een te hoog promillage uitwees om nog naar huis te kunnen rijden. Volgens verweerster heeft zij klager gewaarschuwd om niet te gaan rijden. Verweerster zag dat klager na afloop van het consult toch in zijn auto stapte. Zij heeft toen het kenteken van klager laten doorgeven aan de politie. Later heeft zij de politie zelf nog telefonisch te woord gestaan. Klager verwijt verweerster dat zij haar beroepsgeheim heeft geschonden. Verweerster voert aan dat de geheimhoudingsplicht in dit geval diende te worden doorbroken, omdat klager niet aan het verkeer kon deelnemen. Volgens verweerster heeft zij daarbij volgens de richtlijnen en zorgvuldig en professioneel gehandeld. Gegrond, geen maatregel.***

In deze zaak gaat het om het volgende. Verweerster was in 2012 als arts verbonden aan E. Klager heeft zich op 27 september 2012 bij E gemeld in verband met alcoholafhankelijkheid. Op 21 december 2012 kwam klager bij verweerster in C op consult. In een verslag van het consult staat onder meer: '(...) Aangezien pt aangeeft dat hij heeft gedronken en slecht uit zijn woorden komt, laat ik hem blazen (BAC 1.50) en adviseer hem niet meer in de auto te stappen (lopend naar huis te gaan en met ex-vriendin auto later of morgen op te komen halen). Tevens geef ik aan dat ik verplicht ben politie te bellen indien hij wel in zijn auto stapte. Pt is zich hiervan bewust, geeft aan dat hij niet de auto had moeten nemen op de heenweg en kan zich zijn reactie voorstellen als zijn eigen kind aangereden zou worden door een dronken bestuurder. (...) Advies niet in auto te stappen: indien wél noodzaak politie in te schakelen door mij. (...)'

Verweerster heeft gezien dat klager na het consult in zijn auto stapte en wegreed. Op verzoek van verweerster heeft een collega van E rond 15.10 uur de politie gebeld om door te geven dat

een persoon onder invloed van alcohol van het terrein van E was weggereden, met vermelding van het kenteken van de auto van klager.

Vervolgens heeft een hoofdagent van politie telefonisch contact opgenomen met verweerster. Op vragen van deze hoofdagent heeft verweerster geantwoord dat klager bij E onder behandeling was en dat hij behalve alcohol geen andere verslavende middelen gebruikte.

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat verweerster tot tweemaal toe haar medisch beroepsgeheim heeft doorbroken (i) door direct na het consult de politie te bellen met de mededeling dat klager onder invloed van alcohol als bestuurder in zijn auto van het terrein van E was weggereden en (ii) door vervolgens telefonisch aan de politie mee te delen dat zij arts was en dat klager bij E onder behandeling was in verband met een alcoholprobleem en niet in verband met een drugsprobleem.

Het tuchtcollege overweegt als volgt. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 88 Wet BIG mag alleen worden doorbroken als er sprake is van toestemming van de patiënt, bij een wettelijke plicht tot spreken of bij een conflict van plichten. Bij het maken van een keuze om deze plicht te doorbreken spelen onder meer de volgende criteria een rol:

- het is niet mogelijk toestemming van de patiënt te vragen dan wel te krijgen;
- de arts komt in gewetensnood als hij zijn beroepsgeheim niet doorbreekt;
- zwijgen kan ernstige (verdere) schade opleveren;
- het doorbreken van het beroepsgeheim kan deze schade voorkomen;
- het beroepsgeheim wordt zo min mogelijk geschonden;
- de arts ziet geen andere weg om het probleem op te lossen.

Voorts dienen bij de beoordeling van de klacht in aanmerking te worden genomen de KNMG Richtlijnen inzake het omgaan met medische gegevens van januari 2010.

Ten aanzien van eerste klachtonderdeel overweegt het college dat ter beantwoording de vraag voorligt of het verweerster was toegestaan om haar geheimhoudingsplicht onder de gegeven omstandigheden te doorbreken. Wat betreft die omstandigheden acht het college aannemelijk dat het consult is verlopen zoals door verweerster is gerelateerd in het Elektronisch Patiëntendossier. Bovendien heeft klager deze toedracht deels onderschreven. Zo heeft klager erkend dat hij voorafgaand aan het consult alcohol had gedronken en dat het heel goed mogelijk was dat er nog alcohol van de vorige avond in zijn bloed zat, dat verweerster hem adviseerde om na afloop van het consult niet in zijn auto te gaan rijden, dat hij haar zorgen

begreep en dat hij zich zijn reactie kon voorstellen als zijn eigen kind zou worden aangereden door een dronken bestuurder. Het college beantwoordt de voorliggende vraag, gelet op het verloop van het consult en getoetst aan de hiervoor vermelde criteria, bevestigend. Verweerster mocht aan de politie doorgeven dat klager onder invloed van alcohol in zijn auto was weggereden van E om zo mogelijke schade aan klager en/of derden te voorkomen.

Het tweede klachtonderdeel verklaart het college gegrond. Het betreft een telefoongesprek waarbij verweerster, ongeveer twintig minuten na de melding, door een politiefunctionaris is opgebeld. Verweerster heeft in dit verband aangevoerd dat zij in het belang van klager telefonische vragen van de politie heeft beantwoord. Door mee te delen aan de politie dat klager bij E onder behandeling was en naast alcohol geen andere middelen gebruikte, hoopte zij de schade voor klager enigszins te beperken. Ter terechtzitting heeft verweerster dit nader toegelicht; haar overweging hierbij was dat klager wellicht was aangehouden en dat een eventuele escalatie kon worden voorkomen door te melden dat klager geen andere ontremmende middelen gebruikte. Ter terechtzitting is echter ook duidelijk geworden dat verweerster tijdens het (korte) telefoongesprek met een politiefunctionaris, alvorens diens vragen te beantwoorden, heeft nagelaten te vragen waarom deze functionaris vertrouwelijke informatie over klager van haar wilde hebben. Zij heeft evenmin gevraagd wat er op dat moment (met klager) aan de hand was. Verweerster heeft niet onderzocht of al dan niet (ernstige) schade voor een ander dreigde. Dat maakt naar het oordeel van het college dat verweerster in haar belangenafweging tekort is geschoten.

Het college legt verweerster geen maatregel op.

*mr. M.F. Mooibroek*

---

**Instantie:** Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

**Datum uitspraak:** 26-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:TGZRAMS:2016:25

**Zaaknummer:** 2015/334

**Advocaten:** A.R. van Dolder en K.T.B. Salomons

**Wetsartikelen:** 88 Wet BIG

## RECHTSPRAAK

### HVP Zorg/CZ Zorgkantoor

***In de onderhavige zaak gaat het om een spoedappèl. Een zorgaanbieder schrijft in op een inkoopprocedure verpleging en verzorging. Hij vermeldt daarbij dat de in te schakelen onderaannemer over een Wtzi-toelating beschikt. Dit blijkt echter onjuist. Het zorgkantoor weigert daarom een overeenkomst te sluiten. Het hof oordeelt het niet relevant dat de zorgaanbieder niet welbewust heeft gezwegen over het niet voldoen van de onderaannemer aan de Wtzi-eis. Ook is geen sprake van een eenvoudig te herstellen omissie. Het hof bekrachtigt het vonnis.***

Stichting HVP Zorg ('HVP') verleent thuiszorg. Omdat zij zelf geen personeel in dienst heeft, leent zij personeel in van HVP Zorg B.V. ('HVP BV').

HVP heeft ingeschreven voor een zorgovereenkomst 2016 bij CZ Zorgkantoor B.V. ('CZ'), waarbij zij HVP BV heeft aangemeld als onderaannemer met een Wtzi-toelating. CZ heeft HVP meegedeeld dat zij niet aanmerking komt voor een overeenkomst 2016, onder andere omdat HVP BV ten tijde van de inschrijving niet beschikte over een Wtzi-toelating.

HVP heeft CZ daarop in rechte betrokken omdat op het inschrijfformulier wordt gevraagd of HVP 'voornemens' is te werken met onderaannemers. HVP meende daarop positief te moeten antwoorden, maar nadien bleek dat HVP BV niet tijdig over een Wtzi-toelating kon beschikken. De voorzieningenrechter heeft HVP in het ongelijk gesteld. HVP heeft hoger beroep ingesteld.

Het hof neemt als uitgangspunt dat CZ dient aan te sluiten bij de beginselen van het aanbestedingsrecht. CZ dient haar inkoopbeleid om die reden op een objectieve, transparante en non-discriminatoire wijze in te vullen.

Het hof stelt vast dat HVP BV ook thans niet over een Wtzi-toelating beschikt. Het doet daaraan niet af dat HVP niet welbewust heeft gezwegen over het niet voldoen van HVP BV aan

alle vereisten.

Het hof oordeelt dat het op deze wijze niet juist invullen van de bestuursverklaring geen omissie is die zich voor eenvoudig herstel leent. CZ kan, gelet op het beginsel van transparantie en non-discriminatie, niet naar willekeur inschrijvers in de gelegenheid stellen hun inschrijving te wijzigen nadat de termijn voor inschrijving is gesloten. Bovendien staat vast dat het geen omissie was HVP BV als mogelijk onderaannemer aan te melden. Ook staat vast dat het geen kennelijke verschrijving was te verklaren dat HVP BV aan alle eisen voldeed.

Het hof oordeelt vervolgens dat het buiten behandeling stellen van de inschrijving van HVP conform de regels van de inkoopprocedure is.

Het hof bekrachtigt het vonnis waarvan beroep.

*mr. drs. B.A. van Schelven*

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 26-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2016:1669

**Zaaknummer:** 200 184 296\_01

**Advocaten:** C.H.J.M. Abeln en A.J.H.W.M. Versteeg

**Wetsartikelen:** 6:162 BW

## RECHTSPRAAK

**X/Y**

***In de onderhavige zaak gaat het om een psychologisch onderzoek bij een zoon. De (mede) gezaghebbende ouder (klager) verwijt de GZ-psycholoog dat deze hem niet van tevoren op de hoogte heeft gebracht van het psychologisch onderzoek van zijn zoon, waardoor hij aan dat onderzoek niet heeft kunnen bijdragen. Haar wordt ook verweten dat in het definitieve verslag van dat onderzoek ten onrechte is opgenomen dat klager heeft gezegd dat hij zijn visie op de problematiek niet op papier wilde weergeven. De klacht is gegrond. De GZ-psycholoog heeft verzuimd na te gaan of klager (mede) gezaghebbende ouder was. Tevens is er sprake van een onjuiste formulering in het rapport, waaruit de genuanceerde houding van klager niet bleek. De GZ-psycholoog is verantwoordelijk voor een juiste formulering, ook in verband met een mogelijk oneigenlijk gebruik van de rapportage. De GZ-psycholoog krijgt een waarschuwing.***

In deze zaak gaat het om het volgende. Klager is de (mede) gezaghebbende vader van de minderjarige E, de zoon. De zoon is begin 2015 op verzoek van de moeder van de zoon door de huisarts verwezen naar de praktijk waar verweerster, GZ-psycholoog, werkzaam is. Op 29 juli 2015 is de zoon psychologisch onderzocht door verweerster. Op 4 augustus 2015 heeft een aanvullend gesprek plaatsgevonden met moeder. Klager is niet op de hoogte gesteld van de verwijzing en van het onderzoek. In het conceptrapport opgesteld en ondertekend door onder meer verweerster staat: 'Aangemeld door: Moeder (vader heeft volgens moeder geen ouderlijk gezag)\*.\* Aangezien duidelijk is geworden dat vader wel ouderlijk gezag heeft moet de visie van vader nog in het verslag worden opgenomen'. Verweerster heeft niet gecontroleerd of tijdens de intakefase het gezagsregister geraadpleegd was om te zien of de mededeling van moeder dat klager geen gezag over de zoon heeft, waar was.

Klager heeft na kennisname van dit onderzoek contact gezocht met de praktijk. Nadat

duidelijk was geworden dat ook klager het ouderlijk gezag over de zoon had, hebben verweerster en de directeur van de praktijk klager gevraagd om vragenlijsten in te vullen en zijn visie te geven. Klager heeft over de gang van zaken bij het tuchtcollege een klacht ingediend tegen de directeur van de praktijk. Tijdens de mondelinge behandeling van deze klacht (zaak 15150) heeft klager onder meer verklaard: 'Ik vul nu geen vragenlijsten in, maar kan altijd op een later tijdstip als informant dienen. Het is geen onwil, maar ik zit met mijn verleden. U heeft veel werk verzet om het op papier te zetten. Ik kan mij op zich wel vinden in de rapportage, dus ga daarmee door. Laat mijn verhaal er maar graag buiten (...)'. Vervolgens heeft hij die klacht ingetrokken.

In de uiteindelijke rapportage is onder meer opgenomen: '(...) Aanvullend gesprek met vader (heeft niet plaatsgevonden) \*vader heeft te kennen gegeven zijn visie op de problematiek niet op papier weer te willen geven (...)'. Klager is niet meer in de gelegenheid gesteld om op de inhoud van de uiteindelijke rapportage te reageren.

Klager is inmiddels met moeder verwickeld in een juridische procedure omtrent het gezag over de zoon. De uiteindelijke rapportage is daarbij ingebracht.

Klager verwijt verweerster (i) dat zij hem als (mede) gezaghebbende ouder niet tevoren op de hoogte heeft gebracht van het psychologisch onderzoek van zijn zoon, (ii) waardoor hij aan dat onderzoek niet heeft kunnen bijdragen. Klager verwijt verweerster tevens dat (iii) in het definitieve verslag van dat onderzoek ten onrechte is opgenomen dat klager heeft gezegd dat hij zijn visie op de problematiek niet op papier wilde weergeven.

Het tuchtcollege behandelt klachtonderdelen (i) en (ii) gezamenlijk. Het college is van oordeel dat de beide klachtonderdelen gegrond zijn. Vaststaat dat klager niet is betrokken bij het psychologisch onderzoek van zijn zoon, terwijl hij daarbij als (mede) gezaghebbende ouder wel had behoren te worden betrokken. Het had daarbij, anders dan verweerster veronderstelt, wel op de weg van verweerster gelegen om de gegevens waarvan verweerster uitgaat in haar rapport op juistheid te onderzoeken.

Het college is van oordeel dat klachtonderdeel (iii) eveneens gegrond is. Blijkens hetgeen in het proces-verbaal van 22 december 2015 in zaak 15150 is opgenomen, kan worden vastgesteld dat klager, om door hem ter zitting aangegeven redenen, geen vragenlijsten wilde invullen, maar wel informant wilde zijn en dat hij ook betrokken wilde worden bij de behandeling van zijn zoon, door geïnformeerd te worden. Dit was verweerster bij het opstellen van de definitieve rapportage bekend. Naar het oordeel van het college is de door verweerster gekozen formulering in de definitieve rapportage onzorgvuldig. Uit die formulering kan niet worden opgemaakt hoe genuanceerd de houding van klager was. De formulering laat veel

ruimte voor een andere, mogelijk voor klager negatieve interpretatie die andere betrokkenen, maar ook eventuele (professionele) derden – zoals rechters – kunnen hebben bij het lezen van de rapportage. Naar het oordeel van het college had verweerster zich ervan bewust moeten zijn dat de formulering niet de genuanceerde houding van klager weergaf en dat de formulering ruimte liet voor een andere interpretatie.

Gelet op het vorenstaande is het college van oordeel dat aan verweerster de maatregel van een waarschuwing dient te worden opgelegd.

*mr. M.F. Mooibroek*

---

**Instantie:** Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven

**Datum uitspraak:** 02-05-2016

**ECLI:** ECLI:NL:TGZREIN:2016:37

**Zaaknummer:** 1602

**Advocaten:** A.B. Noordhof

**Wetsartikelen:** 47 Wet BIG

## RECHTSPRAAK

### **Rijndam Revalidatiecentrum/werkneemster**

***In de onderhavige zaak gaat het om echtelieden die bij dezelfde werkgever werken (Rijndam). Echtgenoot van werkneemster is ontslagen vanwege verduistering bij werkgever en is daarvoor ook strafrechtelijk veroordeeld. Werkneemster bleef echter de onschuld van echtgenoot volhouden. Werkgever gaf aan dat het vertrouwen in werkneemster dusdanig was beschadigd dat werkgever de arbeidsovereenkomst met haar wenste ontbinden. Het ontbindingsverzoek is door de kantonrechter afgewezen.***

Werkneemster is op 16 juli 2005 bij Stichting Rijndam Revalidatiecentrum (hierna: Rijndam) in dienst getreden in de functie van medewerker maaltijdvoorziening. De echtgenoot van werkneemster, werkzaam bij Rijndam als medewerker magazijn, is op 18 december 2012 op staande voet ontslagen. Bij vonnis van 2 december 2015 is de echtgenoot van werkneemster veroordeeld voor verduistering in dienstbetrekking. Naar aanleiding van een gesprek met werkneemster heeft Rijndam bij brief van 13 januari 2016 aangegeven dat het vertrouwen in werkneemster dusdanig ernstig is beschadigd dat Rijndam de arbeidsrelatie met haar wenst te beëindigen. In voornoemd gesprek zou werkneemster volgehouden hebben dat haar echtgenoot onschuldig is. Werkneemster is niet akkoord gegaan met de door Rijndam overgelegde beëindigingsovereenkomst. Rijndam verzoekt de arbeidsovereenkomst tussen partijen te ontbinden op basis van de e-grond (verwijtbaar handelen of nalaten), de g-grond (verstoorde arbeidsverhouding), dan wel de h-grond (andere omstandigheden).

De kantonrechter oordeelt als volgt. Voor zover al zou moeten worden aangenomen dat werkneemster zich niet heeft gedistantieerd van het handelen van haar man, is de kantonrechter van oordeel dat in de gegeven omstandigheden dit nalaten niet kan worden aangemerkt als een nalaten als bedoeld in artikel 7:669 lid 3 aanhef en onderdeel e BW. Daarbij neemt de kantonrechter mede in aanmerking dat onvoldoende is gebleken dat het voor werkneemster duidelijk was dat Rijndam een dergelijke houding niet zou accepteren en dit tot ontslag zou kunnen leiden. Rijndam heeft in het kader van de g-grond aangevoerd dat

sprake is van een vertrouwensbreuk en dat deze vertrouwensbreuk allereerst is ontstaan doordat de echtgenoot van werkneemster zich schuldig heeft gemaakt aan verduistering in dienstbetrekking en door de wijze waarop werkneemster hierop heeft gereageerd. Nu Rijndam destijds de arbeidsovereenkomst met werkneemster heeft voortgezet, kan echter in die periode van een vertrouwensbreuk geen sprake zijn. Ook kan niet geconcludeerd worden dat de arbeidsverhouding is verstoord na het onherroepelijk worden van de strafrechtelijke veroordeling. Niet is gebleken dat werkneemster op enige wijze betrokken is geweest bij de handelingen waarvoor haar echtgenoot is veroordeeld. Het is naar het oordeel van de kantonrechter een stap te ver om na het enkele gesprek op 13 januari 2016, welk gesprek kennelijk tot doel had om tot een beëindiging van de arbeidsovereenkomst te komen, de conclusie te trekken dat sprake is van een verstoring van de arbeidsverhouding. Van Rijndam had verwacht mogen worden dat zij, mede gelet op de persoon en functie van werkneemster, nogmaals met werkneemster in een voor haar veilige omgeving met professionele hulp, bijvoorbeeld mediation, in gesprek zou gaan om helder te krijgen hoe werkneemster in deze kwestie staat en voorts ook duidelijk te maken welke consequenties Rijndam daaraan verbindt. Het enkele feit dat de door Rijndam aangevoerde feiten en omstandigheden niet tot ontbinding op de e-grond of de g-grond hebben kunnen leiden, heeft niet tot gevolg dat vervolgens sprake is van de h-grond. Rijndam heeft geen andere feiten of omstandigheden aangevoerd die zelfstandig tot de slotsom kunnen leiden dat er sprake is van omstandigheden die zodanig zijn dat van haar in redelijkheid niet gevergd kan worden de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 26-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2016:3155

**Zaaknummer:** 4850497 vz verz 16-3205

**Advocaten:** D.P. van Straten en M.C. de Jong

**Wetsartikelen:** 7:669 lid 3 onderdeel e BW, 7:669 lid 3 onderdeel g BW, 7:669 lid 3 onderdeel h BW en 7:671b BW

## RECHTSPRAAK

### **verpleegkundige/Mediant**

***In de onderhavige zaak gaat het om een ontslag op staande voet van een verpleegkundige wegens seksueel overschrijdend gedrag, fysiek geweld, verbale agressie en denigrerend pestgedrag. Werknemer verzoekt de kantonrechter het ontslag te vernietigen. Werkgever wordt in de gelegenheid gesteld bewijs te leveren. In een gelijktijdig door werkgever gestarte voorwaardelijke ontbindingsprocedure geeft de kantonrechter aan dat hij het voornemen heeft om aan de Hoge Raad prejudiciële vragen te stellen.***

Werknemer is met ingang van 1 september 2007 in dienst getreden bij Mediant in de functie van Verpleegkundige Gestructureerd wonen. Op 26 februari 2016 is werknemer op staande voet ontslagen. In de ontslagbrief stelt Mediant dat werknemer zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel overschrijdend gedrag, fysiek geweld, verbale agressie en denigrerend pestgedrag. Werknemer verzoekt de kantonrechter vernietiging van het hem gegeven ontslag op staande voet. Hij betwist de verwijten en in het bijzonder betwist werknemer dat hij aan de billen en/of borsten van cliënten dan wel collega's heeft gezeten anders dan, voor zover het cliënten betreft, noodzakelijk is in het kader van de verzorging (zoals hulp bij douchen). Mediant heeft een verweerschrift ingediend en tevens een zelfstandig tegenverzoek, als bedoeld in artikel 7:686a lid 2 jo. 7:671b lid 1 BW, strekkende tot (voorwaardelijke) ontbinding van de arbeidsovereenkomst. De kantonrechter heeft na de mondelinge behandeling de zaken, te weten enerzijds het verzoek van werknemer strekkende tot – kort gezegd – vernietiging van het gegeven ontslag op staande voet en anderzijds het verzoek van Mediant strekkende tot – kort gezegd – (voorwaardelijke) ontbinding van de arbeidsovereenkomst met gebruikmaking van artikel 7:686a lid 10 BW gesplitst. In het kader van de voorwaardelijke ontbindingszaak heeft de kantonrechter aan de Hoge Raad prejudiciële vragen gesteld. In de onderhavige zaak wordt geoordeeld over het verzoek van werknemer.

De kantonrechter neemt tot uitgangspunt dat in zaken die voortvloeien uit de WWZ, zoals deze zaak, het bewijsrecht in beginsel van toepassing is, tenzij de aard van de zaak zich

hiertegen verzet. In dit geval verzet de aard van de zaak zich niet tegen toepassing van het bewijsrecht. Gelet op de gemotiveerde betwisting door werknemer dat sprake is geweest van handelen of nalaten zoals door Mediant aan het gegeven ontslag ten grondslag is gelegd, ligt het op de weg van Mediant haar stellingen van het gestelde handelen of nalaten door werknemer dat dit een dringende reden voor ontslag op staande voet oplevert, te bewijzen. De (mede) daartoe door Mediant in het geding gebrachte verklaringen van diverse collega's van werknemer, afgelegd nadat hij op staande voet is ontslagen, zijn daartoe niet voldoende. Nu Mediant (getuigen)bewijs heeft aangeboden zal zij tot (nadere) bewijslevering in de gelegenheid worden gesteld. Mediant zal schriftelijk opgave dienen te doen van de wijze waarop zij bewijs wenst te leveren, alsmede hoeveel en welke getuige(n) zij wenst te laten horen.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Overijssel

**Datum uitspraak:** 26-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBOVE:2016:1506

**Zaaknummer:** 4907118 \ EJ VERZ 16-99

**Advocaten:** R. Pril en A.J.E. Riemslag

**Wetsartikelen:** 7:677 BW, 7:678 BW en 7:686a BW

## RECHTSPRAAK

### **SBOH/arts**

***In het onderhavige geval gaat het om een onmiddellijke beëindiging van een opleidingsovereenkomst (en arbeidsovereenkomst) van een aios. Deze overeenkomst eindigt uiteindelijk pas na het volledig doorlopen van de Geschillenprocedure, nadat de Geschillencommissie heeft geoordeeld dat de opleidingsovereenkomst terecht werd beëindigd. Dat arts tijdens die procedure niet heeft gewerkt komt voor rekening en risico van de werkgever. De werkgever moet derhalve het loon van de arts doorbetalen.***

De Stichting Beroepsopleiding Huisartsen (hierna 'SBOH') is de werkgeefster van huisartsen in opleiding en specialisten ouderengeneeskunde in opleiding. De Stichting financiert de opleiding van deze zogenoemde aios doordat zij als formele werkgeefster optreedt bij de arbeidsovereenkomst die een aios met haar sluit en uit dien hoofde de salarisbetalingen aan de aios verricht. De opleiding zelf wordt door een afzonderlijk opleidingsinstituut verzorgd, in dit geval is dat Gerion/VU medisch centrum (hierna 'Gerion'). De arts is in februari 2010 met Gerion een opleidingsovereenkomst aangegaan, waarbij de aanvang van de opleiding is vastgesteld op 1 september 2010. Op 24 juni 2010 is de arts met de Stichting een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aangegaan met ingang van de datum waarop de opleidingsovereenkomst wordt aangegaan en voor de duur van de opleidingsovereenkomst. In artikel 4 is bepaald dat het dienstverband van rechtswege eindigt zodra de opleidingsovereenkomst eindigt door voltooiing of beëindiging van de opleiding. Op de opleidingsovereenkomst tussen de arts en Gerion is van toepassing de 'Regeling specialismen en profielen geneeskunst' (hierna: de Regeling). De Regeling bepaalt (art. 67) dat een (beoogd) aios bij de Commissie een geschil aanhangig kan maken over de opleiding tot specialist. Ook is bepaald (art. 70) dat het indienen van een geschil niet de werking van het besluit waartegen het is gericht schorst, tenzij zo'n geschil aanhangig wordt gemaakt bij de Commissie, bedoeld in artikel 67 eerste lid onder a. Op de opleidingsovereenkomst tussen de arts en Gerion is eveneens van toepassing het Kaderbesluit CHVG (hierna: het Besluit). Het Besluit bepaalt sinds 1 januari 2013 in artikel B15 lid 2: 'Wanneer een aios een geschil aanhangig maakt tegen

het besluit van het hoofd van het opleidingsinstituut om de opleiding van de aios (voortijdig) te beëindigen, eindigt de opleiding van de aios zodra de Geschillencommissie de aios in het ongelijk heeft gesteld of zoveel eerder als de aios zich al dan niet na bemiddeling neerlegt bij het besluit van het hoofd van het Opleidingsinstituut'. Gerion heeft de opleidingsovereenkomst met de arts voortijdig beëindigd per 1 juni 2012. Bij brief van 2 mei 2012 heeft de Stichting aan de arts laten weten dat nu het opleidingsinstituut de opleiding voortijdig beëindigt, het dienstverband van rechtswege per 31 mei 2012 eindigt.

Verder laat de Stichting aan de arts weten dat als het geschil bij de Commissie voor Geschillen aanhangig wordt gemaakt, het loon zal worden doorbetaald maar dat als de Commissie tot het oordeel komt dat het opleidingsinstituut heeft kunnen besluiten om de opleidingsovereenkomst voortijdig te beëindigen en de arbeidsovereenkomst dus rechtsgeldig is geëindigd, de salarisbetalingen voor de periode na 31 mei 2012 zullen worden gekwalificeerd als onverschuldigd betaald en de Stichting het recht heeft om deze terug te vorderen.

Bij uitspraak van 4 maart 2013 heeft de Geschillencommissie geoordeeld dat het hoofd van de opleiding de opleiding heeft kunnen beëindigen. Tussen 1 juni 2012 en 4 maart 2013 heeft de Stichting aan de arts zijn loon doorbetaald, in totaal een bedrag van € 20.852,65. De Stichting vordert in dit geding terugbetaling van het door haar (onverschuldigd) betaalde bedrag aan loon over de periode tussen de datum waarop de opleiding is beëindigd, 1 juni 2012, en de datum van de uitspraak van de Geschillencommissie, 4 maart 2013. De arts heeft de vorderingen van de Stichting bestreden en stelt zich op het standpunt dat de opleidingsovereenkomst eerst is geëindigd per de datum van de uitspraak van de Geschillencommissie. De arts beroept zich daarbij op het hiervoor geciteerde artikel B15 lid 2 van het Besluit. Weliswaar is die bepaling pas in werking getreden per 1 januari 2013, toen de opleidingsovereenkomst reeds was beëindigd en het geschil reeds aanhangig was gemaakt bij de Geschillencommissie, maar de arts betoogt dat deze bepaling geen verandering heeft gebracht in hetgeen voordien reeds gold op grond van artikel 70 van de Regeling (hiervoor geciteerd). De arts beroept zich hierbij onder andere op de toelichting op genoemd artikel B15 lid 2 van het Besluit die als volgt luidt: 'Een dergelijke regeling, de zgn. schorsende werking, was voor 1 januari 2013 opgenomen in de Regeling'. In reconventie vordert de arts een verklaring voor recht dat de arbeidsovereenkomst d.d. 1 september 2010 na 1 juni 2012 is blijven voortbestaan en met ingang van 5 maart 2013 rechtsgeldig is beëindigd. De kantonrechter heeft de vorderingen van de Stichting afgewezen en de vorderingen van de arts toegewezen. Daartegen gaat de Stichting in hoger beroep.

Met de kantonrechter is het hof van oordeel dat artikel 70 van de Regeling zo moet worden uitgelegd dat de werking van een besluit tot beëindiging van de opleiding wordt uitgesteld tot het moment waarop de Geschillencommissie zich uitsprekt over de vraag of de opleiding kon

worden beëindigd. De ratio van de aan het instellen van beroep toegekende schorsende werking is dat de aios hangende het beroep door kan gaan met zijn opleiding zodat, als de aios uiteindelijk in het gelijk wordt gesteld, er geen 'gat' in de opleiding is ontstaan, zoals blijkt uit de toelichting bij het Besluit van 13 februari 2013 houdende wijziging van het Kaderbesluit CCMS (per 1 januari 2013) in verband met het vaststellen van het moment van beëindiging van de opleiding in geval van een geschillenprocedure. De gedachte is derhalve dat de aios doorwerkt en dus ook zijn salaris krijgt doorbetaald. Hiermee strookt niet dat de aios, indien de Geschillencommissie oordeelt dat de opleiding kon worden beëindigd, het salaris over de periode vanaf het besluit tot beëindiging tot aan de uitspraak van de Geschillencommissie zou moeten terugbetalen. Met de kantonrechter is het hof van oordeel dat dit evenmin strookt met de te beschermen positie van de aios als werknemer.

Dat met ingang van 1 januari 2013 met zoveel woorden in het Besluit is bepaald (artikel B15 lid 2, hiervoor geciteerd) dat de opleiding eindigt zodra de Geschillencommissie de aios in het ongelijk heeft gesteld (of zoveel eerder als de aios zich al dan niet na bemiddeling neerlegt bij het besluit van het hoofd van het opleidingsinstituut), betekent niet dat ditzelfde niet ook voordien reeds voortvloeide uit artikel 70 van de Regeling. Met de kantonrechter is het hof van oordeel dat artikel B15 lid 2 van het Besluit de bestaande situatie slechts duidelijker formuleert. Dit blijkt ook uit de toelichting op het Besluit van 13 februari 2013, waarin de situatie voor 1 januari 2013 wordt omschreven. Hierin staat met zoveel woorden: 'Als een aios een geschillenprocedure (...) tegen zijn of haar opleider startte, omdat de aios het niet eens was met het besluit van de opleider om de opleiding te beëindigen, dan had dit opschortende werking ten aanzien van dat besluit (...). Met andere woorden, de arbeidsovereenkomst blijft dan in stand en de aios krijgt salaris doorbetaald'. Het hof gaat voorbij aan het betoog van de Stichting dat aan de toelichting op voornoemde regeling geen conclusies kunnen worden verbonden ten aanzien van de onderhavige situatie. In de toelichting wordt immers een beschrijving gegeven van de tot 1 januari 2013 geldende situatie.

Nu de opleiding eerst werd beëindigd op het moment dat de Geschillencommissie uitspraak deed, geldt hetzelfde voor de arbeidsovereenkomst op grond van artikel 4 van die overeenkomst.

Verder betoogt de Stichting dat de arts geen recht heeft op loon over de periode tussen 1 juni 2012 en 4 maart 2013, omdat hij in die periode niet heeft gewerkt. Nu de Stichting haar vordering baseert op de grondslag onverschuldigde betaling, dient de Stichting de feiten en omstandigheden te stellen waaruit volgt dat de arts geen recht had op salaris, zodat dit onverschuldigd is betaald. Op de Stichting rust derhalve de plicht om te stellen, en bij betwisting te bewijzen, dat de reden waarom de arts niet heeft gewerkt in zijn risicosfeer ligt, mede gelet op het bepaalde in artikel 7:628 BW. Aan die stelplicht heeft de Stichting niet

voldaan. De Stichting heeft ten eerste gesteld dat de reden dat de arts niet kon werken te maken heeft met de manier waarop hij zich gekweten heeft van zijn opleiding. Gelet op artikel 70 van de Regeling, de daarin opgenomen schorsende werking en de hiervoor genoemde ratio van die regeling, moet worden aangenomen dat een dergelijke verhindering gedurende de beroepsprocedure bij de Geschillencommissie in beginsel in de risicosfeer van de werkgever ligt. Deze stelling leidt er dus niet, althans niet zonder nadere toelichting, die ontbreekt, toe dat de reden waarom de arts niet heeft gewerkt, in zijn risicosfeer ligt. De Stichting heeft voorts gesteld dat de arts niet bereid was de bedongen arbeid te verrichten. De arts heeft gesteld en aangetoond dat hij vanaf februari 2012 tot – in elk geval – 27 augustus 2012 ziek was. De Stichting heeft dit niet betwist. Verder heeft de Stichting zich steeds tegenover de arts op het standpunt gesteld dat zijn dienstverband per 31 mei 2012 eindigde. Onder die omstandigheden kon van de arts niet worden gevergd dat hij zich bij zijn herstelmelding op 27 augustus 2012 expliciet tegenover de Stichting bereid verklaarde de bedongen arbeid te verrichten, maar had het veeleer op de weg van de Stichting gelegen om de arts na zijn herstelmelding op te roepen voor werk. De Stichting heeft haar stelling dat de arts niet bereid was de bedongen arbeid te verrichten dan ook onvoldoende onderbouwd. Het vonnis van de kantonrechter wordt bekrachtigd.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 05-04-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2016:823

**Zaaknummer:** 200.156.007/01

**Advocaten:** L.S. van Dis en K. Zeylmaker

**Wetsartikelen:** 7:628 BW en Kaderbesluit CHVG

## RECHTSPRAAK

**Bedrijfsleider/Lievegoed**

***Werknemer is in dienst van Lievegoed en word vanwege bedrijfseconomische redenen ontslagen. Dan blijkt dat de vergoeding conform de CAO Gehandicaptenzorg (wachtgeldregeling) aanzienlijk lager uitkomt dan de transitievergoeding. Werknemer eist daarom de transitievergoeding. Werknemer heeft echter, gelet op het Besluit overgangsrecht transitievergoeding, geen recht op de transitievergoeding. De wetgever heeft deze situatie voldoende onderkend.***

Werknemer is sinds 1994 in dienst van Lievegoed als bedrijfsleider. De CAO Gehandicaptenzorg is op de arbeidsovereenkomst van toepassing. Vanwege bedrijfseconomische redenen is de arbeidsovereenkomst van werknemer na verkregen toestemming van het UWV opgezegd. In de cao is een wachtgeldregeling opgenomen. Werknemer vordert van werkgever de wettelijke transitievergoeding van ruim € 35.000 bruto waarbij hij erkent dat hij recht heeft op wachtgeld en daarom op grond van het Besluit overgangsrecht transitievergoeding niet op de transitievergoeding, maar dat dit naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, nu die transitievergoeding in zijn geval veel hoger uitpakt dan het wachtgeld (namelijk ruim € 14.000 bruto), terwijl enkele collega's die ook ontslagen zijn juist voordeliger uit zijn met die wachtgeldregeling. Hij verwijst naar een uitspraak van de Kantonrechter Rotterdam van 15 oktober 2015 (ECLI:NL:RBROT:2015:7335), waarbij de kantonrechter op grond van redelijkheid en billijkheid juist wel de transitievergoeding toekende. Lievegoed voert verweer en verwijst naar de nota van toelichting bij het Besluit overgangsrecht transitievergoeding (hierna: het Besluit) en het nader rapport van 21 april 2015 (Stcrt. nr. 12727) waarin minister Asscher heeft gereageerd op het advies van de Raad van State.

De kantonrechter stelt voorop dat de mogelijkheid om een krachtens de wet geldende regel buiten toepassing te laten (art. 6:2 BW) terughoudend dient te worden toegepast. De stelling van werknemer dat de wetgever bij het vaststellen van het overgangsrecht in het kader van de

WWZ niet of onvoldoende oog heeft gehad voor de situatie dat geldende cao-aanspraken bij ontslag ongunstiger kunnen zijn dan de aanspraak op de transitievergoeding, kan niet worden gevolgd. Uit de door Lievegoed aangehaalde passages uit de wetsgeschiedenis is op te maken dat die situatie juist wel is onderkend. Desondanks is gekozen voor een uitzondering op de hoofdregel dat bij een ontslag na 1 juli 2015 de transitievergoeding verschuldigd is door de (eventueel ongunstigere) cao-afspraken van voor 1 juli 2015 voor te laten gaan. Vervolgens is wel bepaald dat deze uitzondering slechts van korte duur zou moeten zijn, hetgeen ertoe heeft geleid dat de regeling tot (maximaal) 1 juli 2016 duurt. Ook is bij de totstandkoming van de wet onderkend dat het overgangsrecht kan leiden tot ongelijkheid tussen werknemers met collectieve afspraken en werknemers waarvoor andere afspraken gelden. Dat andere werknemers van Lievegoed, die vallen onder dezelfde cao als werknemer vanaf 1 januari 2016, of werknemers die vallen onder een andere cao, wel recht hebben op de transitievergoeding, maakt daarom, zonder bijkomende omstandigheden, niet dat het overgangsrecht voor werknemer naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Ongelijkheid kan zich in dit soort situaties, waarin nieuwe wetgeving wordt geïntroduceerd, nu eenmaal voordoen en in dit geval is er bewust voor gekozen die mogelijkheid tot ongelijkheid in stand te laten. Daar staat tegenover het belang van de rechtszekerheid. Dat geldt voor de werknemer, die moet in ieder geval (minimaal) de aanspraken behouden die hij voor de inwerkingtreding van de nieuwe regels had. Dat is in het toepasselijke overgangsrecht juist geborgd. Dit geldt echter ook voor de werkgever die – behoudens zeer bijzondere gevallen – uit moet kunnen gaan van de geldende regels waar het de te betalen vergoedingen bij ontslag betreft. Dit klemmt in dit geval te meer nu sprake is van ontslag van meerdere werknemers op grond van bedrijfseconomische redenen.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 05-04-2016

**Zaaknummer:** 4828576 UE VERZ 16-91 MT/1291

## RECHTSPRAAK

**werkneemster/Zorggroep Almere**

***In de onderhavige zaak gaat het om een werkneemster die verzoekt tot vernietiging van de opzegging en herstel van haar dienstverband (7:681 BW en 7:682 BW). Haar verzoeken zijn echter, hoe uiterst minimaal ook, te laat ingediend (art. 7:686a BW). De kern van de vervaltermijn is dat deze fataal is en niet kan worden gestuit of verlengd. Werkneemster is in haar verzoeken dus niet-ontvankelijk. Het verzoek om een transitievergoeding toe te kennen is wel tijdig ingediend, maar wordt niet toegekend omdat de CAO VVT een suppletieregeling kent.***

Werkneemster was vanaf 9 januari 2014 werkzaam bij Stichting Zorggroep Almere in de functie van restaurantmedewerker. De stichting heeft toestemming van het UWV verkregen om de arbeidsovereenkomst met werkneemster op te zeggen vanwege het verval van de functie van werkneemster. De arbeidsovereenkomst met werkneemster is opgezegd per 1 november 2015. Werkneemster verzoekt de kantonrechter om de opzegging van de arbeidsovereenkomst te vernietigen en de stichting te veroordelen tot herstel van de arbeidsovereenkomst, dan wel aan haar de transitievergoeding en een billijke vergoeding toe te kennen.

De kantonrechter oordeelt als volgt. Uit artikel 7:686a lid 4 onderdeel a onder 2 BW volgt dat de bevoegdheid om een verzoekschrift bij de kantonrechter in te dienen vervalt twee maanden na de dag waarop de arbeidsovereenkomst is geëindigd, indien het een verzoek op grond van artikel 7:681 lid 1 onderdeel b BW dan wel 7:682 BW betreft. De kantonrechter overweegt dat de arbeidsovereenkomst op 31 oktober 2015 is geëindigd. De uitleg die werkneemster aan de brief geeft, namelijk dat de laatste dag van de arbeidsovereenkomst 1 november 2015 was, volgt de kantonrechter niet. Dat het UWV 2 november 2015 als eerste werkloosheidsdag hanteert, leidt niet tot een ander oordeel. Dat betekent dat werkneemster haar verzoeken ex artikel 7:681 lid 1 onderdeel b BW dan wel ex artikel 7:682 BW tot en met 31 december 2015 kon indienen. Verzendingen die vóór 24.00 uur van de laatste dag van een lopende termijn zijn

ontvangen, gelden als binnen de termijn ingediend (art. 33 Rv). Het verzoek tot vernietiging van de opzegging ex artikel 7:681 BW en het subsidiaire verzoek tot toekenning van een billijke vergoeding ex artikel 7:681 BW heeft werkneemster ingediend bij het (eerste) verzoekschrift dat de griffie van de rechtbank op 1 januari 2016 om 00.00 uur heeft ontvangen. Het verzoek tot herstel van de arbeidsovereenkomst ex artikel 7:682 BW heeft werkneemster ingesteld bij het aangepaste verzoekschrift dat de griffie van de rechtbank op 4 januari 2016 heeft ontvangen. De verzoeken zijn derhalve, hoe uiterst minimaal ook, te laat ingediend. De kern van een vervaltermijn is dat deze fataal is en niet kan worden gestuit of verlengd. Overschrijding van de termijn resulteert in verval van recht. Werkneemster zal daarom niet-ontvankelijk worden verklaard voor wat betreft deze verzoeken. De kantonrechter stelt vast dat werkneemster haar verzoek tot toekenning van een transitievergoeding gelet op de in artikel 7:686a lid 4 BW genoemde vervaltermijn van drie maanden wel tijdig heeft ingediend. Werkneemster heeft ter zitting erkend dat, nu zij van de stichting op grond van de CAO Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg, Kraamzorg en Jeugdgezondheidszorg 2014-2016 een suppletie op haar uitkering ontvangt, de stichting de transitievergoeding niet is verschuldigd. Het verzoek tot toekenning van een transitievergoeding zal dan ook worden afgewezen.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 31-03-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2016:1803

**Zaaknummer:** 4718910 ME VERZ 16-3

**Advocaten:** P.J. van der Vlerk en E. Unger

**Wetsartikelen:** 7:681 BW, 7:682 BW, 7:686a BW en Besluit Overgangsrecht Transitievergoeding

## RECHTSPRAAK

**Begeleider/Lievegoed**

***Werknemer is in dienst van Lievegoed en word vanwege bedrijfseconomische redenen ontslagen. Dan blijkt dat de vergoeding conform de CAO Gehandicaptenzorg (wachtgeldregeling) aanzienlijk lager uitkomt dan de transitievergoeding. Werknemer eist daarom de transitievergoeding. Werknemer heeft echter, gelet op het Besluit overgangsrecht transitievergoeding, geen recht op de transitievergoeding. De wetgever heeft deze situatie voldoende onderkend.***

Werknemer is sinds 2000 in dienst van Lievegoed als persoonlijk begeleider A. De CAO Gehandicaptenzorg is op de arbeidsovereenkomst van toepassing. Vanwege bedrijfseconomische redenen is de arbeidsovereenkomst van werknemer na verkregen toestemming van het UWV opgezegd. In de cao is een wachtgeldregeling opgenomen. Werknemer erkent dat op grond van artikel 2 Besluit overgangsrecht transitievergoeding (hierna: het besluit) aan hem geen transitievergoeding kan worden toegekend omdat hij recht heeft op de wachtgeldregeling, maar vordert toch de transitievergoeding van ruim € 35.000 bruto. Hij voert aan dat hij bij toepassing van de wachtgeldregeling in een substantieel ongunstiger positie komt te verkeren dan wanneer hem een transitievergoeding zou worden toegekend, omdat de wachtgeldregeling op maximaal ruim € 14.000 zal uitkomen. Voor deze situatie heeft de wetgever geen voorziening getroffen. Onder verwijzing naar een uitspraak van de Kantonrechter Rotterdam van 15 oktober 2015 (ECLI:NL:RBROT:2015:7335) stelt werknemer zich op het standpunt dat deze situatie niet op hem moet worden afgewenteld. Lievegoed voert verweer en stelt dat werknemer geen recht heeft op de transitievergoeding.

De kantonrechter oordeelt als volgt. Krachtens artikel 2 lid 1 van het besluit is de transitievergoeding niet verschuldigd, indien de werknemer op grond van tussen de werkgever of verenigingen van werkgevers en verenigingen van werknemers gemaakte afspraken recht heeft op vergoeding of voorzieningen als bedoeld in artikel XXII lid 7 WWZ, tenzij overeengekomen is dat de werknemer recht heeft op die vergoeding of voorziening, in

aanvulling op de transitievergoeding. In artikel 1 onderdeel b van het besluit wordt onder 'afspraken' verstaan afspraken die zijn aangegaan voor 1 juli 2015, waaraan op 1 juli 2015 rechten kunnen worden ontleend. Hiertoe behoren de afspraken in de CAO Gehandicaptenzorg 2014-2015 die op de onderhavige arbeidsovereenkomst van toepassing is. De in artikel 2 lid 1 van het besluit genoemde uitzondering voor de als aanvulling bedoelde vergoeding doet zich hier dus niet voor. Op grond van artikel XXII lid 7 WWZ jo. artikel 2 lid 1 van het besluit heeft werknemer dus geen recht op een transitievergoeding.

Voor de vraag of werknemer, zoals hij stelt, toch aanspraak heeft op een vergoeding ten minste gelijkwaardig aan de transitievergoeding verwijst de kantonrechter naar de wetsgeschiedenis (nota van toelichting, het advies van de afdeling Advisering van de Raad van State (*Stcrt.* nr. 12727) en het nader rapport van de minister van 21 april 2015 (*Stcrt.* 12727)). Hieruit blijkt dat de minister zich bewust was van de omstandigheid dat collectieve afspraken kunnen leiden tot een lagere uitkering dan de transitievergoeding, maar dat hij hiervoor om praktische redenen geen voorziening in de wet heeft opgenomen. Bij de totstandkoming van het overgangsrecht is er bewust voor gekozen de mogelijke effecten in stand te laten. De wetgever heeft die situatie dus voldoende onderkend. Hoewel de CAO Gehandicaptenzorg met ingang van 1 januari 2016 is aangepast en toepassing daarvan zou leiden tot een hogere vergoeding aan werknemer nu toekenning van de transitievergoeding uitgangspunt is, ziet de kantonrechter, gelet ook op de belangen van Lievegoed, geen aanleiding om daarop te anticiperen. Toepassing van de (overgangs)wet leidt tot de conclusie dat werknemer op de ontslagdatum van 1 december 2015 geen recht heeft op de transitievergoeding.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 30-03-2016

**Zaaknummer:** 4825368 UE VERZ 16-90 LR/1231

## RECHTSPRAAK

**werknemer/Brijder Verslavingszorg**

***In de onderhavige zaak gaat het om een werkneemster die, na een periode van arbeidsongeschiktheid, door haar werkgever tijdelijk op een andere locatie wordt geplaatst. Werkneemster stuurt echter steeds aan op een vertrekregeling. Werkgever stemt daar uiteindelijk mee in. In de vaststellingsovereenkomst staat dat het dienstverband eindigt op ‘initiatief werkgever’. Werkneemster heeft echter toch geen recht op wachtgeld CAO GGZ, nu blijkt dat de arbeidsovereenkomst op haar verzoek is geëindigd.***

Werkneemster is op 1 september 1984 in dienst getreden bij de rechtsvoorganger van Brijder, een specialist in verslavingszorg. Zij is werkzaam als basiszorgcoördinator op de afdeling Basiszorgcoördinatie kwetsbare kinderen (Bkk). Nadat werkneemster in het najaar van 2011 een aantal operaties diende te ondergaan, is zij enige tijd arbeidsongeschikt geweest. In die periode heeft een derde de uitvoering van de werkzaamheden van werkneemster bij Bkk op zich genomen. Vanwege de tevredenheid van werkgever met de vervanger is door werkgever aan Brijder voorgesteld dat werkneemster haar deskundigheid met betrekking tot verslaving weer op het gewenste niveau zou brengen door tijdelijk op een andere locatie te gaan werken. Brijder heeft vervolgens een gesprek met werkneemster gevoerd. Daarin stuurde werkneemster aan op een vertrekregeling. Brijder heeft aangegeven op zoek te gaan naar een passende functie. Tevens werd aangegeven dat een vertrekregeling aan de orde zou zijn indien geen passende functie kon worden gevonden. Bij herhaling heeft Brijder gewezen op de herplaatsing van werkneemster, maar bood zij ook aan mee te werken aan een vertrekregeling. Uiteindelijk is tussen partijen een vaststellingsovereenkomst tot stand gekomen, waarin is neergelegd dat de arbeidsovereenkomst met werkneemster per 1 oktober 2013 eindigt, met toekenning aan haar van een ontslagvergoeding van € 60.000 bruto. Na de beëindiging vordert werkneemster toekenning van het wachtgeld conform de CAO GGZ. De centrale vraag is of sprake is van ‘een werknemer wiens arbeidsovereenkomst niet op eigen verzoek eindigt’. De kantonrechter wees de vordering van werkneemster af.

Het hof oordeelt als volgt. Blijkens het verslag dat is opgemaakt van de bespreking die tussen partijen heeft plaatsgevonden op 18 februari 2013 is het werkneemster geweest die de optie van een vertrekregeling heeft aangedragen. Uit de correspondentie die nadien tussen partijen heeft plaatsgevonden, volgt dat werkneemster deze optie nadere invulling heeft gegeven door het doen van diverse voorstellen voor voorwaarden waaronder het dienstverband zou kunnen worden beëindigd. Daar waar Brijder in haar reactie steeds de voorkeur eraan gaf dat werkneemster in een andere functie – die van zorgcoördinator – haar dienstverband bij Brijder zou kunnen voortzetten, is werkneemster juist blijven aandringen op een vertrekregeling waarbij zij te kennen gaf onvoldoende vertrouwen te hebben in Brijder om nog langer met elkaar samen te werken. De vaststellingsovereenkomst van 29 mei 2013 is tot stand is gekomen nadat werkneemster diverse voorstellen had gedaan met betrekking tot de inhoud, in het bijzonder de hoogte van de beëindigingsvergoeding. Uit bovengenoemde gang van zaken volgt naar het oordeel van het hof dat werkneemster heeft aangestuurd op beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Dit wordt niet anders door de enkele zinsnede in de considerans van de beëindigingsovereenkomst luidende '[dat] het initiatief tot beëindiging bij de werkgever heeft gelegen'. Al het voren overwogene leidt tot de gevolgtrekking dat de arbeidsovereenkomst tussen partijen op verzoek van werkneemster is geëindigd in de zin van de cao en dat het vonnis van de kantonrechter niet wordt vernietigd.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 19-01-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2016:105

**Zaaknummer:** 200.160.237/01

**Advocaten:** R.P. Heeren en E.V.H. van Tricht

**Wetsartikelen:** CAO GGZ

## RECHTSPRAAK

### **werkneemster/Diakonessenhuis**

***In de onderhavige zaak gaat het om een werkneemster die tijdens haar werk ten val komt. Zij stelt dat zij ten val is gekomen door een gladde vloer ten gevolge van lekkage. Onduidelijk is waardoor werkneemster ten val is gekomen en daardoor kan de kantonrechter niet vaststellen of haar werkgever de zorgplicht heeft geschonden. Nadere onderbouwing en/of bewijslevering leiden tot afwijzing van de verzoeken in de deelgeschilprocedure.***

Werkneemster is uitgedegen en gevallen bij de balie van de polikliniek van het ziekenhuis. Werkneemster verzoekt de kantonrechter te bepalen dat het ziekenhuis en Centramed, de aansprakelijkheidsverzekeraar van het ziekenhuis, aansprakelijk zijn voor de gevolgen van het ongeval dat werkneemster in de uitoefening van haar werkzaamheden is overkomen en waaraan zij blijvend lichamelijk letsel heeft overgehouden. Werkneemster stelt dat zij tijdens het uitvoeren van haar werkzaamheden is uitgedegen door een plas water die voor de balie van de polikliniek op de vloer lag. Door dit ongeval heeft werkneemster schade geleden. Werkneemster beroept zich daarbij op artikel 7:658 BW, 6:174 BW en 6:162 BW.

De kantonrechter oordeelt als volgt. Vaststaat dat werkneemster tijdens haar werk ten val is gekomen en dat daarbij letsel is ontstaan. Dit betekent dat het ziekenhuis op grond van artikel 7:658 lid 2 BW daarvoor in beginsel aansprakelijk is. De exacte toedracht van het ongeval hoeft daarbij niet vast te staan terwijl een onzekere toedracht voor risico van de werkgever komt (HR 10 december 1999, ECLI:NL:HR:1999:AA3837 en HR 4 mei 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1430). Om vervolgens te kunnen concluderen dat het ziekenhuis niet aansprakelijk is, is het aan het ziekenhuis om aan te tonen dat aan de zorgplicht is voldaan. Het ziekenhuis stelt dat het een adequaat veiligheids- en schoonmaakbeleid heeft, waarbij het voor zich spreekt dat defecten worden gerepareerd, eventuele gevaarlijke situaties worden opgelost en dat met regelmaat schoonmaak plaatsvindt. Werkneemster daarentegen is van mening dat het ziekenhuis de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden, omdat de leidingen kennelijk onvoldoende zijn onderhouden waardoor een lekkage in het plafond kon

ontstaan met water op de werkvloer tot gevolg. Waardoor werkneemster ten val is gekomen is (in deze procedure) niet duidelijk geworden. De toedracht kan ook niet aan de hand van de stukken, die deel uitmaken van het procesdossier, worden vastgesteld. In het verlengde daarvan kan de kantonrechter, indien sprake zou zijn van lekkage, dus ook niet vaststellen of het ziekenhuis aan de zorgplicht heeft voldaan. Omdat de toedracht niet vaststaat, valt evenmin te beoordelen of de val van werkneemster aangemerkt moet worden als een 'huis-, tuin- en keukensituatie', waarvoor het ziekenhuis niet aansprakelijk is. Dit betekent dat een en ander door middel van nadere onderbouwing en/of bewijslevering (door het ziekenhuis) duidelijk moet worden. In het kader van deze deelgeschilprocedure is daarvoor in principe echter geen ruimte. Dit betekent dat niet kan worden vastgesteld of sprake is van een schending van de zorgplicht en in het verlengde daarvan van aansprakelijkheid van het ziekenhuis. Voor zover het verzoek is gebaseerd op artikel 7:658 BW wordt het verzoek dan ook afgewezen. Werkneemster heeft haar verzoek tevens gebaseerd op artikel 6:174 en 6:162 BW (gebrekkige opstal en onrechtmatig handelen). Ook dit verzoek komt niet voor toewijzing in aanmerking. Immers, niet is komen vast te staan dat sprake is van een lekkage waardoor water op de vloer terecht is gekomen. Of er sprake is van een gebrekkige opstal of onrechtmatig handelen kan daardoor niet worden vastgesteld. Ook dit zal door middel van bewijslevering duidelijk moeten worden. Zoals hiervoor is overwogen, zal in het kader van dit deelgeschil echter niet worden overgegaan tot bewijslevering.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 23-12-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2015:9660

**Zaaknummer:** 4498796 UE VERZ 15-500 MAR/1217

**Advocaten:** I.L. Ortelee en H. van Katwijk

**Wetsartikelen:** 7:162 BW, 7:174 BW en 7:658 BW

## RECHTSPRAAK

**Woonvisie/werkneemster**

***In de onderhavige zaak gaat het om ontbinding van een arbeidsovereenkomst wegens een verstoorde arbeidsrelatie. Het Besluit overgangsrecht transitievergoeding pakt voor werkneemster nadelig uit, omdat aanvulling op de WW op grond van de cao veel lager is dan de transitievergoeding. De toepassing van artikel XXII lid 7 WWZ is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.***

Werkneemster is sinds 1 mei 2009 voor onbepaalde tijd in dienst bij Woonvisie, in de functie van verhuurmakelaar/woonconsulent. Op de arbeidsovereenkomst is de CAO Woondiensten van toepassing. In artikel 2.12 lid 1 van de cao is bij werkloosheid een aanvulling op de WW-uitkering overeengekomen. Woonvisie verzoekt de kantonrechter primair de arbeidsovereenkomst met werkneemster te ontbinden, op grond van artikel 7:669 lid 3 onderdeel g BW – een verstoorde arbeidsverhouding –, subsidiair op grond van artikel 7:669 lid 3 onderdeel h BW – andere omstandigheden. Omdat op grond van de cao een aanvulling op de WW gegeven dient te worden, verzoekt Woonvisie op grond van artikel 2 lid 1 van het Besluit overgangsrecht transitievergoeding te ontbinden zonder toekenning van een transitievergoeding als bedoeld in artikel 7:673 lid 1 onderdeel a BW.

De kantonrechter oordeelt als volgt. Uit de door Woonvisie overgelegde stukken en het verhandelde tijdens de mondelinge behandeling blijkt voldoende dat er sprake is van een verstoorde arbeidsverhouding als bedoeld in artikel 7:669 lid 3 onderdeel g BW. Gebleken is dat Woonvisie diverse middelen heeft ingezet om de arbeidsrelatie tussen haar en werkneemster te herstellen. Herplaatsing van werkneemster ligt niet in de rede. De arbeidsovereenkomst wordt ontbonden met ingang van 1 december 2015.

Ten aanzien van de door werkneemster verzochte transitievergoeding wordt als volgt overwogen. In artikel 2.12 lid 1 van de cao is bepaald dat een werknemer na het beëindigen van zijn arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd bij onvrijwillig ontslag, van zijn ex-werkgever een aanvulling op zijn uitkering volgens de Werkloosheidswet (WW) ontvangt, gedurende de

eerste drie maanden. Die aanvulling bedraagt tachtig procent van het nettosalaris, dat gold voor de ex-werknemer bij zijn uitdiensttreding. Aangezien er sprake is van onvrijwillig ontslag heeft werkneemster recht op aanvulling van de WW-uitkering. Dit zou betekenen dat werkneemster op basis van de cao een suppletie zou ontvangen van een bedrag van circa € 600, terwijl de transitievergoeding ongeveer € 7000 bruto bedraagt. Het Besluit overgangrecht transitievergoeding regelt weliswaar een samenloop van een onder het oude recht afgesproken vergoeding of voorziening en de onder het nieuwe recht verschuldigde transitievergoeding, maar het gevolg van artikel XXII lid 7 WWZ kan niet zijn dat – gezien het grote verschil in de hoogte van de bedragen – een werknemer in een substantieel ongunstiger positie terechtkomt bij toepassing van het overgangrecht. Een situatie als deze, waarin een substantieel verschil ten nadele van de werknemer bestaat tussen het bedrag van de transitievergoeding en de geldelijke waarde van een aanvulling op de WW-uitkering conform toepasselijke cao is kennelijk niet of onvoldoende onderkend door de wetgever. De kantonrechter is derhalve van oordeel dat toepassing van artikel XXII lid 7 WWZ in deze gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Deze bepalingen zullen dan ook buiten toepassing blijven, zodat werkneemster recht heeft op de transitievergoeding ten bedrage van € 6914 bruto.

*mr. J.J.W. van Mens*

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 15-10-2015

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2015:7335

**Zaaknummer:** 4374767 VZ VERZ 15-17162

**Advocaten:** G.E.M. Gijsberts en J.H.M. Nijhuis

**Wetsartikelen:** 2.12 CAO Woondiensten, 6:248 BW, 7:669 lid 3 onderdeel g BW, 7:671b BW, 7:673 BW en XXII lid 7 WWZ

## RECHTSPRAAK

### Eisers/VGZ

***In de onderhavige zaak eist een aantal aanbieders van alternatieve gezondheidszorg dat zij worden opgenomen in de zorggids van VGZ. In geschil is of is voldaan aan de voorwaarden om in de zorggids van VGZ te worden geplaatst. Het oordeel van de voorzieningenrechter is dat de zorgaanbieders niet voldoen aan de voorwaarden om te worden opgenomen in de zorggids. Verzekeraars mogen in dit opzicht voorwaarden stellen aan alternatieve zorgaanbieders.***

In deze zaak eist een aantal personen die een eenmanszaak/-praktijk hebben met activiteiten op het gebied van paramedische, alternatieve, natuur- en/of complementaire geneeskunde dat zij worden opgenomen in de zorggids van VGZ.

VGZ vergoedt onder bepaalde voorwaarden alternatieve zorg. Op grond van deze voorwaarden dient een aanbieder van alternatieve zorg bijvoorbeeld aangesloten te zijn bij een koepelorganisatie. Ook dienen alternatieve aanbieders vanaf 2016 te voldoen aan een aantal minimum kwaliteits- en opleidingseisen. Op grond van het Beleid Alternatieve zorg Coöperatieve VGZ 2016 is er een overgangsregeling opgenomen ten aanzien van de minimum kwaliteits- en opleidingseisen, waardoor de aanbieders van alternatieve zorg die voor 1 januari 2011 waren aangesloten bij een erkende koepelorganisatie tot en met eind 2016 de tijd krijgen om te voldoen aan de nieuwe kwaliteits- en opleidingseisen. De aanbieders van alternatieve zorg die na 1 januari 2011 lid zijn geworden van een koepelorganisatie kunnen geen gebruikmaken van de overgangsregeling. Deze aanbieders dienen over het jaar 2016 dus al te voldoen aan alle kwaliteits- en opleidingseisen om voor vergoeding van VGZ in aanmerking te komen.

De kernvraag in deze zaak is of de overgangsregeling ook van toepassing is op aanbieders van alternatieve zorg die weliswaar voor 1 januari 2011 waren aangesloten bij een erkende koepelorganisatie, maar hierbij inmiddels niet meer aangesloten zijn. De rechtbank geeft aan dat het niet voor de hand ligt dat de overgangsregeling een uitzondering toelaat op de eis dat een aanbieder van alternatieve zorg dient te zijn aangesloten bij een koepelorganisatie. Deze

eis dient er immers voor te zorgen dat de kwaliteit van de aangesloten therapeuten wordt verbeterd. De rechtbank oordeelt: 'Hiermee valt niet te rijmen dat een therapeut jarenlang de tijd krijgt om te voldoen aan bepaalde opleidingseisen, terwijl dezelfde therapeut niet meer onderworpen zou zijn aan enig toezicht bij gebreke van aansluiting bij een koepelorganisatie'.

Aangezien eisers daarnaast onvoldoende hebben aangetoond dat het voor aanbieders nagenoeg onmogelijk is om aansluiting te zoeken bij erkende koepelorganisaties worden de vorderingen door de voorzieningenrechter afgewezen.

*mr. dr. W.I Koelewijn en mr. B. Wallage*

---

**Instantie:** Rechtbank Gelderland

**Datum uitspraak:** 04-03-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBGEL:2016:1555

**Zaaknummer:** 296432

**Advocaten:** H. den Besten en M.H.P. Claassen

## RECHTSPRAAK

**X/Y**

***In de onderhavige zaak gaat het om een klacht over het niet voortzetten van een behandeling door een anesthesioloog. Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Eindhoven stelt voorop dat een arts niet de verplichting heeft om door te gaan met behandelen als hij op goede gronden en na zorgvuldige afweging van mening is dat dit handelen medisch gezien zinloos is. In deze kwestie is in eerste aanleg geoordeeld dat op goede gronden is besloten tot een abtinerend beleid. Dit oordeel wordt door het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg in stand gelaten.***

Klager heeft op 19 maart 2014 bij het Regionaal Tuchtcollege te Eindhoven ('RTG') een klacht ingediend tegen een anesthesioloog (hierna: 'verweerder'). Die klacht is bij beslissing van 18 december 2014 afgewezen. Van deze beslissing is klager in hoger beroep gekomen.

In eerste aanleg is van de volgende feiten en omstandigheden uitgegaan.

Klager is de echtgenoot van patiënte. In 2005 heeft patiënte een Bentalloperatie ondergaan. Op 27 juli 2007 kwam zij op de IC van het ziekenhuis waar verweerder werkzaam was, nadat zij in dat ziekenhuis een operatie aan de aortaklep had ondergaan. Het postoperatieve verloop was zeer gecompliceerd. Patiënte onderging (nier)dialyses en lag aan de beademing.

Op de IC waar verweerder werkte werd (wordt) dagelijks een ronde gelopen langs de patiënten onder leiding van een intensivist. Daarna vindt een MDO plaats waar alle patiënten, dus ook patiënte, besproken worden in het bijzijn van alle betrokken specialisten. Het tijdens de ronde voorbereide beleid wordt in het MDO in gezamenlijk overleg vastgesteld. In de decursus van 8 september 2007 werd vermeld dat de behandelaar meende dat patiënte niet meer zou herstellen en dat het een kwestie van tijd was wanneer zij kwam te overlijden. Omdat er sprake was van discomfort vond de behandelaar het ten opzichte van patiënte niet meer verantwoord om de behandeling, die in zijn ogen medisch zinloos was, te continueren. Omdat klager hier problemen mee had, is besloten tot een second opinion, waarbij besloten

werd nog een keer diagnostiek te verrichten. Naar aanleiding daarvan is een CT-scan gemaakt, waarop verdenking op een groot abces achter het borstbeen is ontstaan. Op 12 september 2007 werd getracht de pus operatief te verwijderen. In het MDO werd het beleid op antibiotica gesteld. Op 22 oktober werd in het MDO besloten om de antibiotica te staken. Vervolgens is op 24 oktober 2007 in het MDO, waarbij ook verweerder aanwezig was, besloten dat grote complicaties niet meer zouden worden opgevangen. Verder werd afgesproken niet meer te reanimeren, defibrilleren en te masseren. Op zaterdag 27 oktober werd in het MDO besloten om patiënte niet meer aan de beademing te leggen. Verweerder werd verzocht een en ander met klager te bespreken, hetgeen hij nog diezelfde dag heeft gedaan. Vanwege hevige protesten van klager is de beslissing niet uitgevoerd en op 31 oktober 2007 is patiënte, op verzoek van klager, overgeplaatst naar de IC-afdeling van een ander ziekenhuis, waar zij ten slotte op 8 juli 2008 is overleden.

Ter zitting heeft klager aangegeven dat hij verweerder verwijt dat deze een medische fout heeft gemaakt. Volgens klager wilde verweerder het leven van de echtgenote van klager beëindigen met als argument dat de kans dat een infectie zou plaatsvinden in de borstholte bijna honderd procent was. Achteraf bleek uit het obductierapport dat ter plaatse geen infectie aanwezig was. Over de voorgestelde beleidsverandering is nooit overleg geweest. Per toeval ontdekte klager dat verweerder had besloten om patiënte 's nachts niet meer te beademen. Door het vragen van een second opinion heeft klager haar leven kunnen redden. Omdat er geen vertrouwen meer was in het ziekenhuis heeft klager om overplaatsing gevraagd naar een ander ziekenhuis.

Verweerder is van mening dat hij zorgvuldig heeft gehandeld. Na overleg in het MDO is besloten dat de behandelaars zich zouden onthouden van ingrijpende behandelingen of andere interventies. Het actief beëindigen van het leven was in het geheel niet aan de orde. Met klager is veel gesproken. In september was al duidelijk dat klager zich niet kon vinden in het voorstel om de behandeling te staken nu er volgens de specialisten sprake was van medisch zinloos handelen. Daarom is toen een second opinion gevraagd. Toen de toestand van patiënte verder verslechterde, is na zorgvuldig overleg besloten haar niet meer te beademen. Tot die tijd werd zij zo min mogelijk beademd en kreeg zij ondersteuning als dat nodig leek, vooral in de avond en nacht.

Het RTG stelt voorop dat een arts niet de verplichting heeft om door te gaan met behandelen als hij op goede gronden en na zorgvuldige afweging van mening is dat dit handelen medisch gezien zinloos is.

In dit geval was naar het oordeel van het RTG reeds op 8 september 2007 sprake van een zodanige toestand van patiënte dat een absternerend beleid minstens zeer serieus overwogen

diende te worden, nu uitzicht op herstel niet meer aanwezig kon worden geacht en er bovendien sprake was van discomfort bij patiënte.

Na een operatie in september en een antibioticakuur was er eens te meer reden om aan te nemen dat verdere behandeling niet meer zou leiden tot herstel en het aanwezige discomfort alleen maar toenam. Het gezamenlijk oordeel van alle behandelaars dat een abtinerend beleid zou worden gevoerd, is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen en zorgvuldig vastgelegd. Het RTG acht het ook van zorgvuldigheid getuigen dat dit beleid niet is ingezet, voordat met klager werd gesproken, naar aanleiding van welk gesprek het beleid werd uitgesteld, in afwachting van de door klager gewenste overgang van patiënte naar een ander ziekenhuis, aan welke overgang volle medewerking is verleend.

Het RTG wijst de klacht af.

Voor de beoordeling van het hoger beroep gaat het Centraal Tuchtcollege ('CTG') uit van de feiten en omstandigheden zoals weergegeven in de beslissing in eerste aanleg.

De behandeling van de zaak in hoger beroep heeft het CTG geen aanleiding gegeven tot de vaststelling van andere feiten en tot andere beschouwingen en beslissingen dan die van het RTG, zodat het beroep moet worden verworpen, met dien verstande dat de zin 'In dit geval was naar het oordeel van het college reeds op 8 september 2007 sprake van een zodanige toestand van patiënte dat een abtinerend beleid minstens zeer serieus overwogen diende te worden, nu uitzicht op herstel niet meer aanwezig kon worden geacht en er bovendien sprake was van betekenend discomfort bij patiënte.' komt te vervallen, omdat dit naar het oordeel van het CTG niet ter beoordeling is voorgelegd en evenmin is komen vast te staan.

*mr. J.M. de Vries*

---

**Instantie:** Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

**Datum uitspraak:** 12-01-2016

**ECLI:** ECLI:NL:TGZCTG:2016:8

**Zaaknummer:** C2015.043

**Advocaten:** S.J. Berkhoff-Muntinga

**Wetsartikelen:** 47 lid 1 Wet BIG